Pyhäjärven Uusi-Olkkolan asemakaavan liito-oravaselvitys 2026

Solano Renewables Finland Oy

SWECO

Muutosluettelo

Versio:	Päiväys:	Muutoksen kuvaus	Tarkastettu	Hyväksyjä
1	29.4.2026	valmis	Erika Jumppanen	Erika Jumppanen

Projekti: Pyhäjärven Uusi-Olkkolan asemakaava
Työnumero: 25022356
Asiakas: Solano Renewables Finland Oy
Versio: 1
Päiväys: 29.4.2026
Tekijä: Nita Tuomi

Sisältö

1. JOHDANTO 5

2. AINEISTOT JA MENETELMÄT 7

2.1 Lähtötiedot 7

2.2 Liito-oravan kartoitus 7

3. TULOKSET 8

4. EPÄVARMUUSTEKIJÄT 9

5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET 9

6. LÄHTEET 10

Taustakartat:

Maanmittauslaitos (MML)

Karttojen paikkatieto:

Sweco Finland Oy

Valokuvat:

Sweco Finland Oy, 2026

YHTEYSTIEDOT

Luontoselvityskonsultti
Sweco Finland Oy

Yhteyshenkilö:

Luontoasiantuntija (biologi FM), Nita Tuomi

Puutarhakatu 3 A

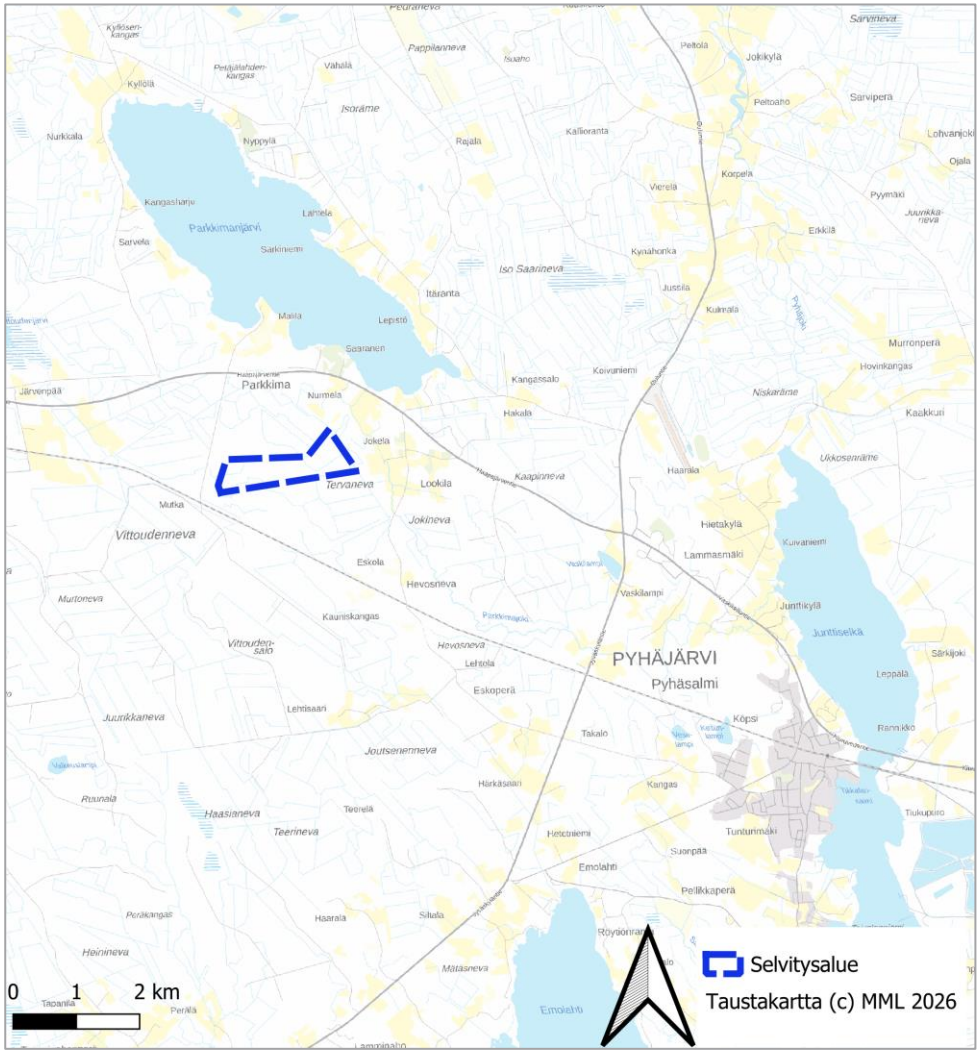
70100 KUOPIO

Puh. 045 135 6452

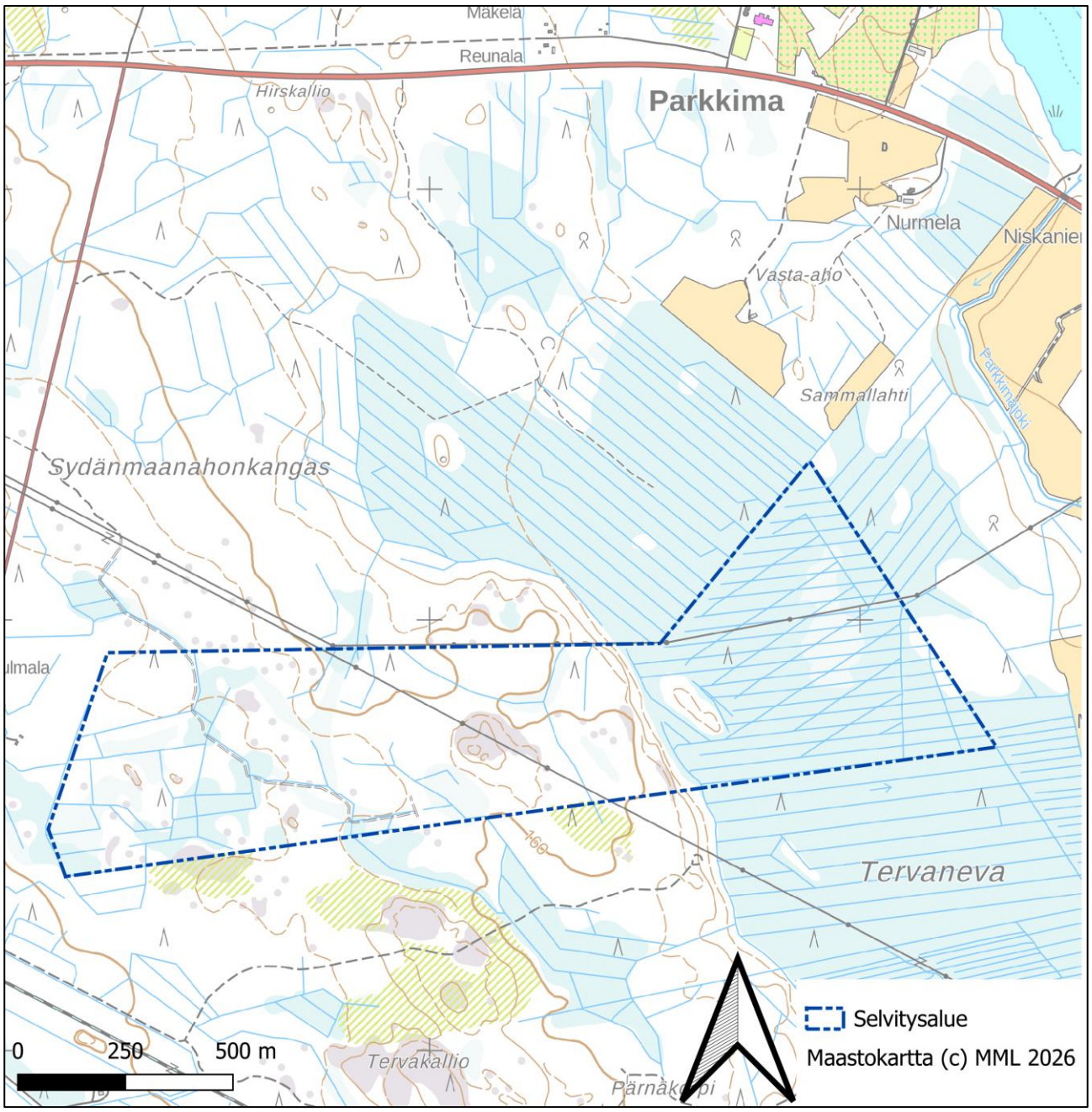
nita.tuomi@sweco.fi

1. JOHDANTO

Solano Renewables Finland Oy suunnittelee datakeskushanketta Pyhäjärven Uusi-Olkkolaan, minkä takia Pyhäjärven kaupunki on aloittanut asemakaavoituksen alueella. Tämä luontoselvitys liittyy asemakaavoitukseen. Selvitysalue eli suunniteltu kaava-alue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin keskustaajamasta noin 8 kilometrä länsiluoteeseen. Seuraavissa kuvissa on esitetty selvitysalueen ja kaavan suunnittelualueen rajaukset kauko- ja lähikartoilla (Kuva 1 ja Kuva 2). Selvitysalueen ja kaavan suunnittelualueen pinta-ala on noin 87 hehtaaria. Aluetta halkoo kaksi Elenian 110 kV sähkölinjaa (Pyhäjärvi-Haapajärvi ja HaapajärviRuotanen). Voimalinjakäytävässä kulkee Pyhäjärven moottorikerhon maksullinen moottorikelkkaura (Junttiselkä-Kettukallio-Murtoniemi). Asemakaavoitettava alue sijaitsee kokonaisuudessaan Pyhäjärven kaupungin omistamalla kiinteistöllä ja kulku alueelle on Vittoudennevantie nimistä yksityistietä pitkin. Suunnittelualue on pääasiassa talousmetsää. Noin kolmannes kiinteistöstä on voimakkaasti ojitettua Tervanevan suoaluetta.

Kuva 1. Selvitysalueen rajaus ja alueen sijainti

Kuva 2. Selvitysalueen rajaus.

Liito-orava (*Pteromys volans*) on Euroopan Unionin luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV (a) laji. Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (Nieminen & Ahola, 2017). Liito-orava on Suomessa uhanalainen (VU) (Hyvärinen ym. 2019).

Liito-orava elää kuusivaltaisissa sekametsissä, joissa on lehtipuustoa (haapa, koivu, leppä) ja sille sopivia pesäpaikkoja (Hanski ym. 2001). Pesäkolokseen liito-orava valitsee usein pienireikäisen, käpytikan vanhan, haavassa sijaitsevan kolon. Se käyttää myös oravien vanhoja risupesiä, ja joskus se pesii myös pöntöissä tai rakennuksissa (Nieminen & Ahola, 2017). Liito-orava syö kesällä pääasiassa haavan, koivun ja leppien lehtiä. Talvella se syö lehtipuiden norkkoja, sekä lehti- ja havupuiden silmuja. Liito-oravan levinneisyys Suomessa ulottuu eteläarannikolta linjalle Oulu-Kuusamo (Hanski ym. 2001).

Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi määritellään Niemisen ja Aholan (2017) mukaan sen *”pesintään, päivän viettoon, levähtämiseen, suojautumiseen tai ravinnon varastointiin käytettävät puut, pöntöt tai rakennusten osat.”* Myös kulkuyhteyksien säilyminen näiden alueiden välillä on liito-oravan kannalta tärkeää.

Liito-oravaselvityksen tekijänä oli biologi (FM) Nita Tuomi. Tarkastajana toimi MMM Erika Jumppanen. Molemmat edellä mainitut ovat Sweco Finland Oy:stä.

2. AINEISTOT JA MENETELMÄT

2.1 Lähtötiedot

Lähtötietoina käytettiin Suomen lajitietokeskukselle (Laji.fi) VIRVA-rajauksella tehtyä aineistopyyntöä (19.12.2025).

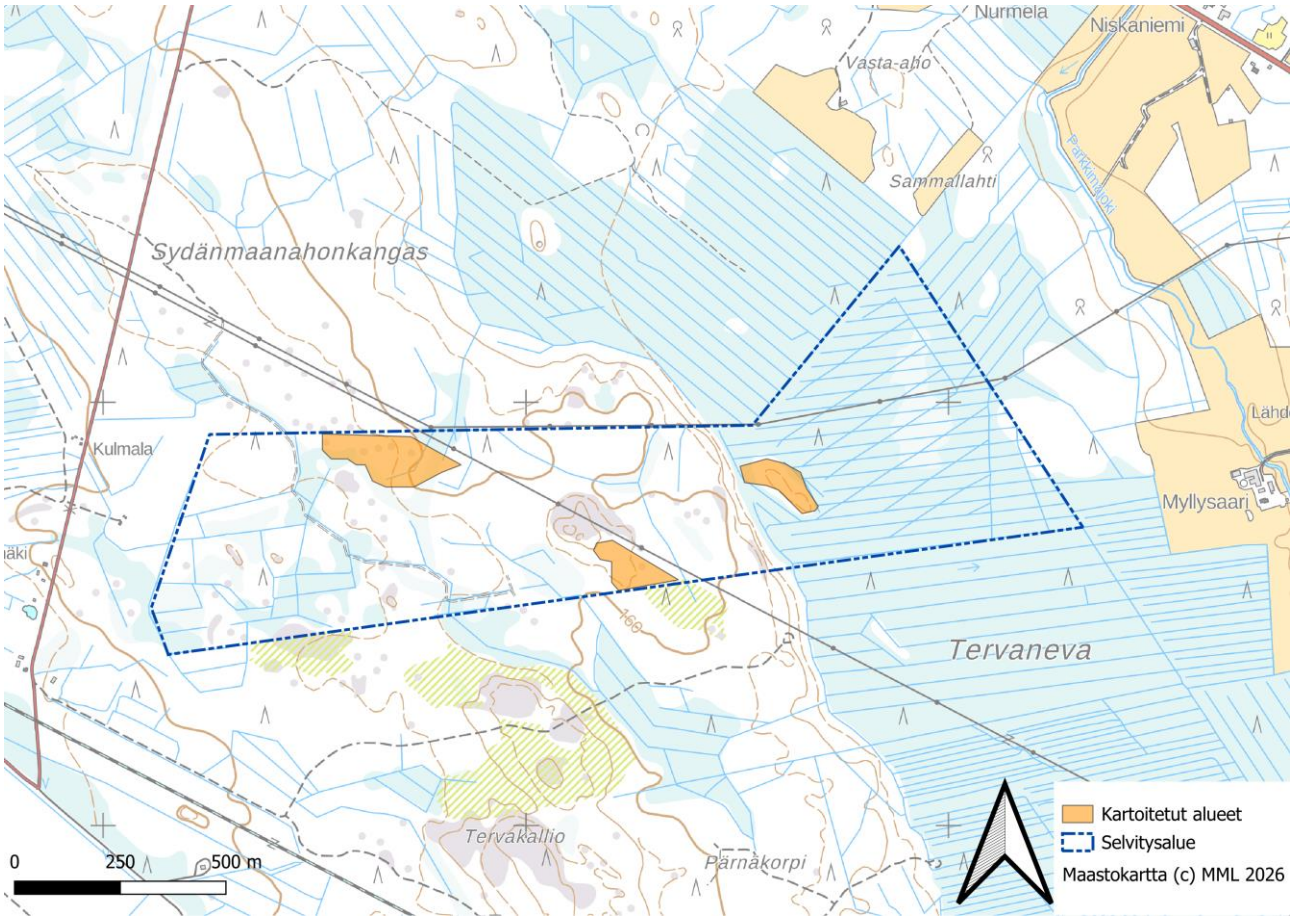
2.2 Liito-oravan kartoitus

Paras ajankohta liito-oravan inventointiin on keväällä lumien sulettua (Sierla ym. 2004). Liito-oravaselvityksessä liito-oravan kellanruskeita ulosteita etsitään järeiden kuusten, haapojen ja muiden lehtipuiden tyviltä liito-oravalle soveltuvissa metsissä. Runsaimmin papanoita löytyy liito-oravan talvella käyttämien kolopuiden alta. Papanat voivat kertoa myös liito-oravan kulkureiteistä, tai ruokailupuiden sijainnista. Lisääntymis- ja levähdyspaikan rajaaminen maastossa edellyttää paitsi papanoiden, myös kolopuiden sijainnin ja metsän rakenteen (ikä, puulajisuhteet) havainnointia (Nieminen & Ahola, 2017).

Uusi-Olkkolan selvitysalueella liito-oravaselvityksen maastotyöt kohdistettiin aiemmin tehtyjen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen, lumijälkilaskentojen, pöllö- ja kanalintuselvitysten sekä karttatarkasteluiden perusteella liito-oravalle potentiaalisille alueille (Kuva 3). Myös edellä mainituissa selvityksissä tarkasteltiin liito-oravan mahdollisia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Karttatarkasteluissa hyödynnettiin puuston ikää ja kuusipuuston tilavuutta kuvaavia paikkatietoaineistoja (Luonnonvarakeskus, 2021). Selvitys tehtiin kävellen yhtenä päivänä huhtikuun loppupuolella 2026. Selvitysten tarkat ajankohdat ja sääolot on esitetty taulukossa Taulukko 1. Alueella ei ollut lunta selvitysajankohtana.

Taulukko 1. Liito-oravaselvitysten ajankohdat ja selvitysten aikana vallinnut säätila.

Ajankohta	Lämpötila	Tuuli	Pilvisyys
23.4.2026 14:00–17.00	+6 °C	4–5 m/s	6/8–2/8

Kuva 3. Alueet, joille liito-oravaselvitys kohdistettiin Uus-Olkkolan selvitysalueella.

3. TULOKSET

Liito-oravaselvityksessä ei löydetty merkkejä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoista, tai lajin käyttämistä kulkuyhteyksistä. Selvityksessä ei havaittu liito-oravan jätöksiä.

Hankealueella esiintyy pienialaisia liito-oravan elinympäristöpotentiaalia omaavia metsäalueita (järeää kuusikkoa, haapoja, koivuja, leppiä), mutta jälkiä liito-oravasta ei havaittu näillä kohteilla. Kahdella ennalta potentiaaliseksi arvioidulla kohteella oli edellistalven aikana tehty harvennushakkuu (sähkölinjan länsipuoliset alueet). Koska selvitysalue on enimmäkseen huonosti liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi sopivaa ojitettua, nuorta mäntymetsää on liito-oravan esiintyminen alueella erittäin epätodennäköistä.

Laji.fi-aineistohaku (19.12.2025) ei sisältänyt aiempia havaintoja liito-oravasta hankealueella tai sen läheisyydessä. Lähin kirjattu havainto löytyy Pyhäjärven pohjoispuolelta, noin kahdeksan kilometrin etäisyydeltä selvitysalueesta (havainto vuodelta 2010).

4. EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Liito-oravaselvitykseen ei liity merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työ suoritettiin liito-oravaselvityksen kannalta otolliseen vuodenaikaan, eivätkä sääolosuhteet haitanneet selvityksen toteuttamista. Alueen ollessa pääosin liito-oravalle täysin soveltumatonta, lain tarkoittamat lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat on pystytty kartoittamaan, sillä käytännössä kaikki kohteet, joissa liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä oli, pystyttiin tarkastamaan oikea-aikaisesti.

5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Liito-oravaselvityksessä ei havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä selvitysalueella. Alueelta tai sen läheisyydestä ei myöskään ole aiempia havaintoja liito-oravasta. Selvitysalueella sijaitsee vain pienialaisia liito-oravan elinympäristövaatimusten puolesta potentiaalisia metsälaikkuja. On epätodennäköistä, että alueelle sijoittuisi liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai kulkuyhteyttä näiden välillä.

6. LÄHTEET

Hanski, I., Henttonen, H., Liukko, U.-M., Meriluoto M. & Mäkelä A., 2001. Liito-oravan (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa. Suomen ympäristö 459, Luonto ja luonnonvarat, 130 s.

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M., 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742, Luonto ja luonnonvarat, s. 114.-

Suomen lajitietokeskus, 2025. Laji.fi -portaali. https://laji.fi/en/observation/map?informalTaxonGroupId=MVL.2&administrativeStatusId=MX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.regionallyThreatened2020_3a&redListStatusId=MX.iucnCR%2CMX.iucnEN%2CMX.iucnVU%2CMX.iucnNT&time=2010-01-01%2F2025-12-19&coordinates=63.703748%3A63.739529%3A25.779181%3A25.859331%3AWGS84%3A0.0 (aineistopyyntö Virva-rajauksella tehty 19.12.2025)

Nita Tuomi, Luontoasiantuntija, biologi FM
Sweco Finland Oy
Kuopio